

ಹತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಗುಲಾಬಿ ಕಾಯಿಕೊರಕದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕೀಟ ಅವಶ್ಯ

ಹೂಗಾರ ಎಸ್. ವಿ. ಮತ್ತು ಆಲದಕಟ್ಟಿ ವೈ. ಆರ್.

ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ, ಧಾರವಾಡ ಫಾರ್ಮ್, ಧಾರವಾಡ - 580 007

☎: 9480964387

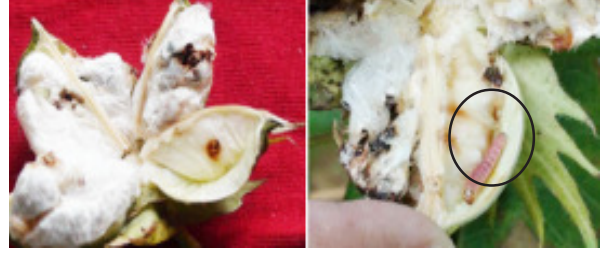
ಮಿಂಚಂಚೆ: hugarsv@uasd.in

ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿಕನ ಪಾಠಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುವ ವರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಬೆಳೆಯುವ ಹತ್ತಿಯ ತಳಿಗಳಲ್ಲೂ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಕೀಟಗಳ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಹತ್ತಿಯು ಮುಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕೀಟ ಹಾಗೂ ಅದರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತು ನಮಗೆ ವಿವರಣೆ ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿದೆ.

ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಪೆಕ್ಟಿನೋಪೊರಾ ಗಾಸಿಪಿಯಲ್ಲಾ (ಸಾಂಡರ್) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಕಾಯಿ ಕೊರಕದ ಕೀಟವು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆ ಬಾರಿಗೆ 1843 ರಲ್ಲಿ ವರದಿಗೊಂಡಿತು. ಮೂಲತಃ ಏಶಿಯಾದಿಂದ ಅದರಲ್ಲೂ ಭಾರತದ ಕೀಟವಾಗಿದ್ದರೂ ಇದು ಅಮೆರಿಕ, ಆಫ್ರಿಕಾ ಮತ್ತು ಯೂರೋಪ ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಾನಿಕಾರಕ ಕೀಟವೆಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಮುಖ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೀಟದ ಹಾವಳಿ ಮುಂಚೆಯಿಂದಲೂ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೀಟದ ಅತಿಯಾದ ಬಾಧೆಯು 2009 ರಿಂದ ಗುಜರಾತದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ನಂತರ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ. ಈ ಕೀಟದಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಶೇ. 20 ರಿಂದ 50 ರಷ್ಟು ಹಾನಿಯಾಗುವುದಾದರೂ ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ. 90 ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾನಿಯಾಗಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಕೀಟ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಅರಳಿ ಗುಣಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಕಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಲಾಭದಾಯಕ ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಗುಲಾಬಿ ಕಾಯಿಕೊರಕದ ಸಮರ್ಪಕ ನಿರ್ವಹಣೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ

ಮೊಟ್ಟೆಗಳು: ನಸುಗಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಚಿಕ್ಕ ಗಾತ್ರದ ಪತಂಗಗಳು ಸುಮಾರು 100 ರಿಂದ 125 ರಷ್ಟು ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ

ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮೊಗ್ಗು, ಹೂವುಗಳ ಪುಷ್ಪ ಪಾತ್ರೆಯ ಅಥವಾ ಕಾಯಿಗಳ ಮೇಲಿಡುವವು.

ಮರಿಗಳು: ಸುಮಾರು 4-6 ದಿನಗಳ ಕಾವಿನ ನಂತರ ಮೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಮರಿಗಳು ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದಾಗಿದ್ದು, ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ತಲೆಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಒಟ್ಟು ನಾಲ್ಕು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೀಟವು ತನ್ನ ಕೀಡೆಯ ಹಂತವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮರಿಗಳ ಬಣ್ಣ ಗುಲಾಬಿ ವರ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತದೆ.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಹಂತದ ಮರಿಗಳು (ಪೂರ್ಣ ಬೆಳೆದ ಮರಿಗಳು): ಈ ಕೀಟವು ತಾಪಮಾನದಲ್ಲಾಗುವ ಏರು ಪೇರು ಅಥವಾ ಆಹಾರ ಕೊರತೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಸಂತತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲು ಸುಪ್ತಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಲುಪುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾಲ್ಕನೆ ಹಂತದ ಮರಿಗಳು (ಪೂರ್ಣ ಬೆಳೆದ ಮರಿಗಳು) ಕೋಶಾವಸ್ಥೆ ತಲುಪದೆ ಕೀಡೆ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಹತ್ತಿ ಕಾಯಿ, ಹತ್ತಿ ಗಿಡಗಳ ಅವಶೇಷ ಅಥವಾ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸುಪ್ತಾವಸ್ಥೆ ಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಪುನಃ ಉತ್ತಮ ವಾತಾವರಣ ದೊರೆತಾಗ ಸುಪ್ತಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೀಡೆಗಳು ಕೋಶಾವಸ್ಥೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ಪ್ರೌಢ ಕೀಟಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಟುಗೊಂಡು ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತವೆ.

ಕೋಶಾವಸ್ಥೆ: ಸುಮಾರು 12-15 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮರಿಗಳು ಪೂರ್ಣ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದಿ ಕಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕೋಶಾವಸ್ಥೆ ತಲುಪುತ್ತವೆ.

ಪ್ರೌಢ ಕೀಟಗಳು: ಸುಮಾರು 7-8 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಪ್ರೌಢ ಕೀಟ ಅಥವಾ ಪತಂಗಗಳು ಕೋಶಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದು ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ.

ಹಾನಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು: ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಕೀಟದ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಬೆಳೆಯು ಹೂವಾಡುವ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇತ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಅಕ್ಟೋಬರ್ ನಂತರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದ ಬಾಧಿತ ಮರಿಗಳು ಹೂವುಗಳ ಒಳ ತಿರುಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದರಿಂದ ಹೂವುಗಳು ವಿರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ (ರೋಸೆಟ್ಟಿ). ಕಾಯಿಗಳ ಮೇಲಿಟ್ಟ ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಹೊರಬಂದ ಮರಿಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಕಾಯಿಗಳ ಒಳಗೆ ಸೇರಿ ತಿರುಳು ಹಾಗೂ ಬೀಜಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕೋಶಾವಸ್ಥೆ ಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿಯ ಒಳಗಡೆ ಸೇರುವಾಗ ಈ ಕೀಟವು ಮಾಡಿದ್ದ ರಂಧ್ರವು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದು ಕಾಯಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಕೀಟದ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಕಷ್ಟಕರ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕಾಯಿಗಳು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಬೆಳೆಯದೆ ಇರುಕಲಾಗಿ ಒಡೆದು ಹತ್ತಿಯ ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಸಲ ಮರಿಗಳು ಹಳೆಯ ಕಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಬೀಜಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ರಂಧ್ರದ ಮೂಲಕ ಹೊರ ಬಂದು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕೋಶಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಮರಿಗಳು ಕಾಯಿಯೊಳಗೆ ತಮ್ಮ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೊಳೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ತೊಳೆಗೆ ಮತ್ತು ಬೀಜದಿಂದ ಬೀಜಕ್ಕೆ ಚಲಿಸುವಾಗ ಅರಳೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವದರ ಮೂಲಕ ಸುರಂಗಗಳನ್ನು ಕೊರೆಯುವದರಿಂದ ಹಾನಿ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಸಮಗ್ರ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು

ಜಮೀನು ನಿರ್ಮಲೀಕರಣ: ತೆರೆಯದ ಮತ್ತು ಅರ್ಧ ತೆರೆಯದ ಅಥವಾ ಇರುಕಲಾದ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿ ಗಿಡದಿಂದ ಕಿತ್ತು ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕು. ಒಣಗಿದ ಕಾಯಿಗಳಿಲ್ಲದಿರುವ ಹತ್ತಿ ರೆಂಬೆಗಳನ್ನು ಇಂಧನ ಅಥವಾ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಬಳಕೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಪ್ರೌಢ ಕೀಟ

ಫೆಬ್ರವರಿಯಿಂದ ಮೇ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಗಿಡಗಳು ಇರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಗುಲಾಬಿ ಕೀಟದ ಹಾವಳಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ಉಳುಮೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕೋಶಗಳು ಮತ್ತು ಸುಪ್ತಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮರಿ ಹುಳುಗಳು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಮೈಗೆ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿ ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪಕ್ಕೆ ಸಾಯುತ್ತವೆ.

ಹತ್ತಿ ಬಿತ್ತನೆ: ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬಿತ್ತನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು, ಯಾವದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಡವಾಗಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡದಿರುವುದು. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಮಾಗುವ ಅಥವಾ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ತಳಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು. ಬಿಟ ಹತ್ತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಬಿಟರಹಿತ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಆಶ್ರಯ ಬೆಳೆಯಾಗಿ (ರೇಫ್ಲಾಸ್) ಬೆಳೆಯಲೇಬೇಕು. ಬಿಟ ರಹಿತ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟಿಯುಕ್ತ ಹತ್ತಿ ಬೀಜದ ಜೊತೆಗೆ ಬಿತ್ತುವುದರಿಂದ ಈ ಬಿಟರಹಿತ ಬೆಳೆಯು ಕಾಯಿಕೊರಕದ ಹುಳುಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಿ ಕೀಟಗಳ ನಿಯಮಿತ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವುದು. ಹೀಗಾಗಿ ಕಾಯಿಕೊರಕಗಳ ಬಿಟ ಅಂಶಕ್ಕೆ ನಿರೋಧದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಹಿನ್ನಡೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಗುಲಾಬಿ ಕಾಯಿಕೊರಕ ಕೀಟದ ಸಮೀಕ್ಷೆ: ಪ್ರತಿ ವಾರ ಬಿಟ ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯ ವೀಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಹಾನಿಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ನಿಗದಿಯಲ್ಲಿಡಲು ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 5 ರಂತೆ ಲಿಂಗಾಕರ್ಷಕ ಬಲೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಇಪ್ಪತ್ತು ದಿವಸಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಲೂರ್‌ಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು.

ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಪತಂಗಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಆದರಿಸಿ ಆರ್ಥಿಕ ಹಾನಿಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇಡೀ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ 60 ಹೂಗಳನ್ನು ಅಥವಾ 20 ಬಲಿತ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಗುಲಾಬಿ ಕಾಯಿಕೊರಕದ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಮರಿಹುಳುಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಬೇಕು.

ಆರ್ಥಿಕ ಹಾನಿಯ ಮಟ್ಟ

- ಮೂರು ದಿನ ಸತತವಾಗಿ ಪ್ರತಿದಿನ 8 ಪತಂಗಗಳು ಮೋಹಕ ಬಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವುದು. ಅಥವಾ
- ಅರವತ್ತು ಹೂಗಳಲ್ಲಿ ಆರು ಹೂಗಳು ಹಾನಿಯಾಗಿರುವುದು ಅಥವಾ 20 ಕಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಾಯಿಗಳು ಹಾನಿ ಆಗಿರುವುದು ಅಥವಾ ಎರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮರಿಹುಳುಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿರುವುದು. (ಶೇ. 10 ರಷ್ಟು ಬಾಧೆ)
- ಹೀಗೆ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಆರ್ಥಿಕ ಹಾನಿಯ ಮಟ್ಟ ಅನುಸರಿಸಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ನಿರ್ವಹಣೆ ಕ್ರಮಗಳು

- ಹೂ ಬಿಡುವ ಹಂತದಿಂದ ಬಿತ್ತನೆಯಾದ 50 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಸುಮಾರು 100 ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ 2.0 ಮಿ.ಲೀ ಪ್ರೊಫೆನೋಫಾಸ್ 50 ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ 1.0 ಗ್ರಾಂ ಥೈಯೋಡಿಕಾರ್ಬ್ 75 ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಪಿ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.
- ಸುಮಾರು 100 ದಿನಗಳ ನಂತರದ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ಪ್ರೊಥ್ರಾಯಿಡ್ ಕೀಟನಾಶಕಗಳಾದ 0.5 ಮಿ.ಲೀ. ಲ್ಯಾಮ್‌ಡಾಸೈಲೋಥ್ರಿನ್ ಅಥವಾ 0.5 ಮಿ.ಲೀ. ಡೆಕಾಮೆತ್ರಿನ್ 2.8 ಇ.ಸಿ ಅಥವಾ 0.5 ಮಿ.ಲೀ ಸೈಪರಮೆಥ್ರಿನ್ 10 ಇ.ಸಿ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 300-400 ಲೀ. ಸಿಂಪರಣಾ ದ್ರಾವಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 12-15 ಲಿಂಗಾಕರ್ಷಕ ಬಲೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಗಂಡು ಪತಂಗಗಳನ್ನು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಬಲೆಹಾಕಿ ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕು.

****

- ಹತ್ತಿ ಬಿಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತ್ವರಿತಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ತದನಂತರ ಹತ್ತಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಯಾವುದೇ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಹತ್ತಿ ಬಿಡಿಸಿದ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಕುಳೆ ಬೆಳೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುದು ಗುಲಾಬಿ ವರ್ಣದ ಕಾಯಿಕೊರಕದ ಸಮಸ್ಯೆ ಉಲ್ಬಣಗೊಳ್ಳಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ನೀರು, ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಟ್ಟು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಾರದು.

ಜಿನ್ ನಿರ್ಮಲೀಕರಣ

- ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಜಿನ್ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಮತ್ತು ಅರಳೆಯನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಲು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡಲಾದ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಾಧಿತ ಹತ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮರಿ ಹಾಗೂ ಕೋಶಗಳಿಂದ ಈ ಕೀಟದ ಸಂತತಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮುಂದುವರಿಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ.
- ತ್ಯಾಜ್ಯ ಬೀಜಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚು ಇರುವ ಜಿನ್‌ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ 4 ಮೋಹಕ ಬಲೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಗಂಡು ಪತಂಗಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿ ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕು.
- ಜಿನ್ನಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಬಾಧೆಗೆ ತುತ್ತಾದ ಹತ್ತಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಬೀಜಗಳು ಸುಪ್ತಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮರಿಹುಳುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.
- ಬಾಧೆಗೆ ತುತ್ತಾದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟು ನಾಶಮಾಡಬೇಕು.
- ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಜಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ ಮತ್ತು ಕಲೆಯಾದ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡಬೇಕು.